

Ensitietopäivät

Salpausselän kuntoutussairaala Jalmari
geriatrian poliklinikka
kevät 2026

Marko Mononen, johtava julkinen oikeusavustaja
Oikeuspalveluvirasto
Päijät-Hämeen oikeusaputoimisto

Esityksen sisältö

- 1) Päijät-Hämeen oikeusaputoimisto
- 2) Tietoa oikeusavusta
- 3) Edunvalvontavaltuutus
- 4) Yleinen edunvalvonta

1. Päijät-Hämeen oikeusaputoimisto

Henkilöstö

- 1 johtava julkinen oikeusavustaja
- 6 julkista oikeusavustajaa
- 5 oikeusapusihteeriä
- 6 talous- ja velkaneuvojaa
- 2 oikeusapusihteeriä (tvn)

Oikeusavun ajanvaraus

- puhelimella 029 566 0640
- sähköpostilla paijat-hame.oikapu@oikeus.fi
- sähköinen asiointipalvelu <https://asiointi.oikeus.fi/>
- Lahden virastotalo, Kirkkokatu 12 A, 5. kerros, 15140 LAHTI

2. Tietoa oikeusavusta

Oikeudenkäynnissä ja muiden oikeudellisten asioiden hoitamisessa tarvitaan usein lainoppinutta avustajaa.

Vähävarainen henkilö voi saada joko kokonaan tai osittain valtion varoista kustannetun oikeusavun ja avustajan.

Oikeusaputoimistoja, joissa oikeusapua tarjoavat julkiset oikeusavustajat.

Oikeusavun hakijalle tehdään oikeusapupäätös.

Mihin asioihin oikeusapua saa?

Kaikenlaisiin oikeudellisiin asioihin, kuten esimerkiksi:

- ✓ perheoikeudelliset asiat
- ✓ rikoksesta epäillyn tai rikoksen uhrin avustaminen
- ✓ perintöoikeudelliset asiat
- ✓ asiakirjojen laatiminen, kuten avioehto, testamentti, perukirja ja edunvalvontavaltakirja
- ✓ valitukset viranomaisten päätöksistä
- ✓ ulkomaalaislain mukaiset asiat

3. Edunvalvontavaltuutus

Miksi edunvalvontavaltuutus?

- mahdollista ennakoida tuen tarve
- henkilö voi itse etukäteen järjestää asioidensa hoidon sen varalta, että hän myöhemmin tulee kykenemättömäksi hoitamaan asioitaan esimerkiksi sairauden tai heikentyneen terveydentilan vuoksi
- valtuutus kirjataan valtakirjaan, johon voi nimetä etukäteen, kuka saa hoitaa valtuuttajan asioita ja miten niitä saa hoitaa
- mahdollista myös määritellä valtuutuksessa, miten valtuutetun toimintaa valvotaan
- edunvalvojan määräämistä joustavampi ja kevyempi tapa järjestää omien asioiden hoitaminen tulevaisuutta varten

Miten edunvalvontavaltuutus tehdään? Kuka voi tehdä edunvalvontavaltakirjan?

- laaditaan kirjallinen valtakirja, jossa annetaan toiselle henkilölle oikeus hoitaa asioita silloin, jos ei enää itse ole kykenevä niitä hoitamaan
- valtakirja kannattaa tehdä ajoissa, kun vielä kykenee valtuutuksen tekemään
- edunvalvontavaltakirjan voi laatia täysi-ikäinen henkilö, joka ymmärtää valtakirjan sisällön ja merkityksen
- jos on todettu jokin ymmärryskykyyn vaikuttava sairaus (esim. muistisairaus), kannattaa hankkia lääkärinlausunto siitä, että ymmärtää valtuutuksen merkityksen
- valtakirja tulee säilyttää huolella ja valtuutetun tulee tietää edunvalvontavaltakirjan sijainti ja saada se haltuunsa, kun valtakirjan vahvistaminen tulee ajankohtaiseksi

Valtakirjan muoto

- tehdään kirjallisesti
- allekirjoitus kahden todistajan ollessa samanaikaisesti läsnä ollessa tai tunnustaa valtakirjassa oleva allekirjoituksensa
- todistajien on sen jälkeen todistettava valtakirja allekirjoituksillaan
- todistajien täytyy tietää, että asiakirja on edunvalvontavaltuutusta varten tehtävä valtakirja, mutta valtuuttajan ei tarvitse kertoa heille sen sisältöä
- valtuuttamistarkoitus
- asiat, joissa valtuutettu oikeutetaan edustamaan valtuuttajaa
- valtuuttaja ja valtuutettu
- määräys, jonka mukaan valtuutus tulee voimaan siinä tapauksessa, että valtuuttaja tulee sairauden, henkisen toiminnan häiriintymisen, heikentyneen terveydentilan tai muun vastaavan syyn vuoksi kykenemättömäksi huolehtimaan asioistaan

Valtakirjan sisältö

- edunvalvontavaltakirjalla valtuuttaja voi määritellä, kuka hänen asioita hoitaa eli kuka toimii valtuutettuna
- voi olla myös toissijainen valtuutettu tai varavaltuutettu
- millaisia asioita valtuutettu saa hoitaa
- omaisuutta ja taloutta koskevat asiat
- henkilöä koskevat asiat
- toimintaohjeet valtuutetulle – miten asioita tulisi hoitaa

Edunvalvontavaltuutuksen vahvistaminen

- vahvistaminen vasta sitten, kun valtuuttaja ei pysty enää hoitamaan niitä asioita, joita valtuutus koskee
- hanki lääkärinlausunto siitä, että valtuuttaja ei enää kykene hoitamaan asioitaan
- täytä Digi- ja väestötietovirastolle (DVV) hakemus edunvalvontavaltuutuksen vahvistamiseksi
- toimita DVV:lle hakemus, lääkärinlausunto alkuperäinen edunvalvontavaltakirja
- mahdolliset lausumat valtuuttajalta tai aviopuolisolta
- päätös sähköpostitse, Suomi.fi-viestinä tai postitse, myös valtuuttajalle, jos hän ymmärtää asian merkityksen
- päätöksen jälkeen valtuutettu voi ryhtyä hoitamaan niitä valtuuttajan asioita, joita edunvalvontavaltuutus koskee

4. Yleinen edunvalvonta

- edunvalvoja voidaan määrätä, kun henkilö ei pysty itse huolehtimaan asioidensa hoidosta
- edunvalvoja määrätään hoitamaan päämiehen omaisuutta ja taloudellisia asioita
- huolehtimaan, että päämies saa sopivan hoidon, huolenpidon ja kuntoutuksen
- edunvalvojan määräämistä voi pyytää itselle tai toiselle henkilölle
- ilmoitus DVV:lle edunvalvonnan tarpeesta olevasta henkilöstä
- edunvalvojan määrää DVV tai käräjäoikeus
- edunvalvojaksi voidaan määrätä tehtävään sopiva, suostumuksen antanut yksityinen henkilö tai yleinen edunvalvoja
- DVV neuvoo ja opastaa edunvalvonta-asioissa ja valvoo edunvalvojen toimintaa

EDUNVALVONTAVALTUUTUS

Valtuuttaja	NIMI HETU
Valtuutettu	NIMI HETU
Toissijainen valtuutettu	NIMI HETU tulee valtuutetun sijaan, jos valtuutettu ei ota tehtävää vastaan, luopuu siitä tai tulee pysyvästi estyneeksi hoitamaan sitä.
Varavaltuutettu	NIMI HETU tulee valtuutetun tai toissijaisen valtuutetun sijaan siinä tapauksessa, että valtuutettu tulee sairauden tai esteellisyyden vuoksi taikka muusta syystä tilapäisesti estyneeksi hoitamaan tehtäväänsä.
Valtuutus	Valtuutan valtuutetun edustamaan minua omaisuuttani ja talouttani koskevissa asioissa sekä sellaisissa henkilöäni koskevissa asioissa, joiden merkitystä en kykene ymmärtämään sillä hetkellä, jolloin valtuutusta tulee käyttää. Valtuutus koskee kaikkea omaisuuttani. Määrään, että valtuutus tulee voimaan siinä tapauksessa, että tulen sairauden, henkisen toiminnan häiriintymisen, heikentyneen terveydentilan tai muun vastaavan syyn vuoksi kykenemättömäksi huolehtimaan asioistani.
Toimiohjeet	[tekstiä]
Aika ja paikka	Lahti xx.xx.xxxx
	VALTUUTTAJAN NIMI Kotipaikka
Todistuslauselma	Samanaikaisesti läsnä olleina esteettöminä todistajina vakuutamme, että VALTUUTTAJAN NIMI, jonka henkilöllisyyden olemme tarkistaneet, on omakätisesti allekirjoittanut edunvalvontavaltakirjan. Toteamme, että VALTUUTTAJAN NIMI on tehnyt valtakirjan vapaasta tahdostaan ja että hän on ymmärtänyt sen merkityksen. Lahti xx.xx.xxxx
	Todistaja 1 titteli Kotipaikka
	Todistaja 2 titteli Kotipaikka

Lisätietoa

Edunvalvontavaltakirjoja laativat oikeusaputoimistot, asianajotoimistot, lakiasiantoimistot ja pankit.

Tietoa oikeusavusta

<https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/>

Digi- ja väestötietovirasto

<https://dvv.fi>

Kysymyksiä?

Päijät-Hämeen oikeusaputoimisto

Oikeuspalveluvirasto

Käyntiosoite: Kirkkokatu 12 A, 5. kerros, 15140 LAHTI

Puhelin: 029 566 0640 (oikeusavun ajanvaraus)

Sähköposti: paijat-hame.oikapu@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/>